ઈલ્મ દુન્યા તલબ કરને કે લિયે સિખા જાયેગા

હઝરત મુફ્તી અહમદ ખાનપુરી દબ.

મહમુદુલ મવાઈઝ ઉર્દુ સે રિવાયત કા ખુલાસા લિપ્યાન્તર કિયા હૈ.

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

આજકલ દેખા જાતા હે કે હમારે મુઆશરે મે લોગ દુન્યા કો હી તરજિહ દેતે હે ઔર નીયત ભી હમારી સહી નહી ઈસી તરહ ઈલ્મ હાસિલ કરતે હે તો ઉસમે ભી નીયત મે કમી આ જાતી હે.

તો ફિર ઈસ ઈલ્મ સે લોગો કો કિયા ફાયદા હોગા, જો ઈલ્મ નામો નમૂદ ઔર શોહરત કે લિયે હાસિલ કિયા જાયે વો ઈલ્મ ન ઉસકો ફાયદા દેગા ઔર ન લોગો કો ઉસસે ફાયદા પોહચેગા ઔર યાદ રહે કે ઈલ્મ કે બારે મે કલ કયામત કે રોજ પૂછા જાયેગા કે ઈલ્મ હાસિલ તો કિયા, લેકિન કયા અમલ કિયા?

એંક આલિમ અલ્લાહ કે દિયે હુવે ઈલ્મ કો ફૈલા રહા હે

અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઉસસે પુછા જાયેગા હમને ઈલ્મ દિયા થા તો કયા કિયા? વો કહેગા અલ્લાહ પઢા ઔર પઢાયા ઔર ઉસકી ખૂબ તરવીજ ઔર ઈશાત કી ઔર લોગો કો ખૂબ સિખાયા દીન કે કરીબ કિયા દાવતે દી અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે કહા જાયેગા યે ઈસલીયે થા કે લોગ કહે કે બડા આલિમ ઔર બડા કારી હે. (મિશ્કાત, મુસ્લીમ)

તો દેખ્યે યહા યે કોઇ દુન્યવી અમલ નહી હે બલ્કે દીની અમલ હે ઔર ઈસ વકત દુન્યા મે ઉચે ઉચે જો આમાલ હો સકતે હે ઉનમે સે હે લેકિન નીયત દુરૂસ્ત નહી થી ઔર જઝબા સહી નહી થા ઈસલીયે ઉસ અમલ કે ઉપર બજાયે ઉસકે કે સવાબ મિલતા ઔર જન્નત કા ફૈસલા હોતા જહન્નમ કા ફૈસલા કર દિયા ગયા અમલ હે ઝાહિરી શકલો સુરત હે સબ હે લેકિન અન્દર કા મામલા ખરાબ થા ઈસલીયે ઉસકો બજાયે સવાબ મિલને કે સજા હૂઈ.

ઍક તો યે બતલાયા હે કે આદમી ગુનાહો કી વજહ સે ઈલ્મ સે મહરૂમ હો જાતા હે ઔર દલીલ પેશ કી કે હઝરત ઈમામ

માલિક (રહ) કી ખિદમત મે ઈમામ શાફે (રહ) તલબે ઈલ્મ કે લિયે હાઝીર હુવે ચન્દ દિન ઉનકી ખિદમત મે રહ કર વાપિસ જાને લગે તો ઈમામ માલિક (રહ) ઉનકો તાકીદ ફરમાયી કે મે દેખ રહા હુ કે અલ્લાહ ને તુમ્હારે દિલ મે ઈલ્મ કા એૅક નૂર ડાલા હે ગુનાહો કે ઝરીયે સે ઉસ નૂર કો બુજા મત દેના મિટા મત દેના ગોયા ગુનાહો કી વજહ સે આદમી ઈલ્મ સે મહરૂમ રેહતા હે રોઝી સે ભી મહરૂમ હોતા હે.

અભી મે રસૂલુલ્લાહﷺ કા ઈરશાદ નકલ કર ચુકા કે માશીયત કે ઈરતિકાબ કી વજહ સે આદમી રોઝી સે મહરૂમ હો જાતા હે ઔર ગુનાહ કા ઈરતિકાબ કરને કી વજહ સે અલ્લાહ કી જાત સે ઉસકો વહશત ઔર ગભરાહટ હોને લગતી હે ઔર લોગો સે ભી વહશત હોને લગતી હે ખાસ કર જો લોગ નેક ઔર અહલુલ્લાહ હોતે હે ઉનકે પાસ જાને સે ઉસકે દિલ મે એૅક ખાસ કિસમ કી વહશત સી પૈદા હોતી હે ઉનકી ખિદમત મે હાજરી સે આદમી જો બરકતે હાસિલ કરતા હે વો અપને ગુનાહો કી નહૂસત કી વજહ સે ઉસસે ભી

મહરૂમ રેહતા હે ઔર ઉસ ગુનાહ કી વજહ સે ઉસકે દિલ મે ઝુલ્મત છા જાતી હે ઔર ઉસ ઝુલ્મત કા અસર ઉસકે ચેહરે ઔર આંખો પર આતા હે ચુંનાચે ગુનેહગાર આદમી કિતના હી હસીન ઔર જમીલ કયૂ ન હો ઉસકે ચેહરે પર એક સિયાહી સી માલૂમ હોતી હે ઔર નેક આદમી કૈસા હી સાંવલા હો લેકિન એક નૂર ઉસકે ચેહરે પર માલૂમ હોતા હે.

હઝરત અબ્દુલ્લા બિન ઉમર (રદી) હઝરત અબ્દુલ્લા બિન મસઉદ સે રિવાયત નકલ કરતે હે કે રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા કે ઈન્સાન કે પાઉ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને સે હટ નહી સકેન્ગે જબ તક ઈન પાંચ ચીઝો કે મુતાલ્લીક સવાલ ન કિયા જાયે:-

૧] ઉમર કહા ગુઝરી કહા ખર્ચ કી.

૨] જવાની કે મુતાલ્લીક કે જવાની કી તાકતો કો કહા લગાયા.

3] માલ કહા સે ઔર કૈસે કમાયા ઔર કહા ખર્ચ કિયા.

૪] ઔર માલ કહા ઔર કૌન્સી જગ્હો પર ખર્ચ કિયા.

૫] ઔર જો ઈલ્મ સિખા ઉસપર કિયા અમલ કિયા.

ઈલ્મ ભી અલ્લાહ કી અમાનત હે- ઈલ્મ અલ્લાહ કી અમાનત હે જો ઍહલે ઈલ્મ હે ઉનકો યે બાત બાહોશી કે સાથ સુન લેની ચાહિયે કે જિસકો ભી અલ્લાહ ને ઈલ્મ કી દૌલત અતા ફરમાયી હે કલ કયામત કે રોજ અલ્લાહ કે યહા સવાલ હોગા કે કયા અમલ કિયા ઔર ઈસ ઈલ્મ કા કયા હક અદા કિયા? કિતના લોગો તક પોહચાયા? ઈલ્મ અમાનત હે, જિસ રોજ આપને ઈલ્મ હાસિલ કિયા થા ઉસ રોજ અલ્લાહ કે રસૂલﷺ કી તરફ સે આપકો હુકમ દે દીયા ગયા થા કે ઈસ ઈલ્મ કો ફેલાવો.

હઝરત મુઆઝ (રદી) કા બિલ્કુલ આખરી વકત સકરાત કા રૂહ કબ્ઝ હોને કા વકત આયા તો બડે ઍહતેમામ કે સાથ લોગો કો જમા ફરમાયા ઔર ફરમાયા કે ઍક હદીસ રસૂલુલ્લાહﷺ કી હે જો આજ તક મેને આપકે સામને રિવાયત નહી કી આજ મે દેખ રહા હુ કે મેરા દુન્યા સે જાને કા વકત કરીબ આ ગયા હે ઈસલીયે યે હદીસ બયાન કર

રહા હુ તાકે મે અલ્લાહ કે રસૂલﷺ કી સુનાયી હૂઇ ઈસ વઈદ કે તહત દાખિલ ન હો જાઉ કે જો ઈલ્મ કિસી કે પાસ હે ઔર વો ઉસને છુપાયા તો ઉસે જહન્નમ કી આગ કી લગામ પેહનાઈ જાયેગી ઉસકે બાદ ઉન્હોને યે હદીસ સુનાઈ કે જિસ્કા આખરી કલમા લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ વો જન્નત મે દાખિલ હો જાયેગા.

હદીસ મે આતા હે, રસૂલુલ્લાહﷺ ફરમાતે હે કે અલ્લાહ ને કિસી કો મુસલમાનો કે કામકા નિગરાન બનાયા હો ઔર વો ઈસ કામમે સે કિસી કામકી ઝિમ્મેદારી કિસી ઐસે કો હવાલે કરે કે ઉસસે અચ્છા ઈસ કામકો અન્જામ દેને વાલા મૌજૂદ હે યાની વો કામ આપ જિસકે હવાલે કર રહે હે ઉસ કામ કો ઈસસે અચ્છા અન્જામ દેને વાલા શખ્સ તુમ્હારે અન્દર તુમ્હારે મુઆશરે મે મૌજૂદ હે તો ઉસ આદમીને કૌમ કે સાથ ખિયાનત કી.

મુતવલ્લી-યો કે વાસ્તે મોહતામીમ કે વાસ્તે ઈસમે તમ્બીહ મૌજૂદ હે કે આપ ઐસે આદમી કો કોઈ કિતાબ દેન્ગે કોઈ

ઝિમ્મેદારી હવાલે કરેન્ગે કે ઉસસે ઝ્યાદા સલાહીયત વાલા આદમી મૌજૂદ હે ઔર તુમને ઈસકો કિતાબ ઈસલીયે દી કે ઉસકા તુમ્હારે સાથ તાલ્લુક ઝ્યાદા હે તો આપને ખિયાનત સે કામ લિયા હે.